

Uden hjælpemidler

Opgave 1 Reducering

$$\begin{aligned} & (p+q)^2 - (p^2 - q^2) - 2pq \\ & p^2 + q^2 + 2pq - p^2 + q^2 - 2pq \\ & 2q^2 \end{aligned}$$

Opgave 2 Andengradsligning

Andengradsligningen $x^2 + x - 30 = 0$ løses:

$$d = b^2 - 4ac = 1^2 - 4 \cdot 1 \cdot (-30) = 1 + 120 = 121$$

$$x = \frac{-b \mp \sqrt{d}}{2a} = \frac{-1 \mp 11}{2 \cdot 1} \Leftrightarrow x = 5 \text{ og } x = -6$$

Opgave 3 Vektor regning

Arealet af parallelogram: $A = |\det(\mathbf{a}, \mathbf{b})| = 3 \cdot 5 - 2 \cdot (-2) = 15 + 4 = 19$

Opgave 4 Differentialregning

$F(x) = x^6 \cdot e^x + 3$ er stamfunktion til $f_2(x)$

fordi $F(x)$ differentieret giver $f_2(x)$

$F(x)$ differentieres ved hjælp af produktreglen: $F'(x) = f(x) = 6x^5 \cdot e^x + x^6 \cdot e^x$

Opgave 5 Potensfunktion

A er grafen for g da grafen er voksende og $a > 1$

B er grafen for h da grafen er voksende og $0 < a < 1$

C er grafen for f da grafen er aftagende og $a = -2$

Opgave 6

$$f(x) = ax^3 + bx^2$$

$$f'(x) = 3ax^2 + 2bx$$

Det vides, at grafen for f går gennem $(2, 2)$ og at dette punkt er et ekstremumspunkt, dvs. $f'(2) = 0$

$$f(2) = a \cdot 2^3 + b \cdot 2^2 = 2 \quad \Leftrightarrow \quad 8a + 4b = 2$$

$$\text{og } f'(2) = 3a \cdot 2^2 + 2b \cdot 2 = 0 \quad \Leftrightarrow \quad 12a + 4b = 0$$

To ligninger med to ubekendte løses ved samme koefficienters metode: $4a = -2 \Leftrightarrow a = -\frac{1}{2}$

herefter bestemmes b: $b = \frac{-12a}{4} = -3a = -3 \cdot \left(-\frac{1}{2}\right) = \frac{3}{2}$ Dvs. $f(x) = -\frac{1}{2}x^3 + \frac{3}{2}x^2$

Med hjælpemidler

Opgave 7 Boksplot

Til højre ses kvartilsættene.

Det ses af boksplottene, at 2011 er forskudt til højre i forhold til 2007.

Det ses ligeledes af den beregnede forskel i kolonne D her til højre.

Det betyder altså, at vi beskattes hårdere i 2011 end i 2007, selvom man af boksplottene ikke kan se, hvorvidt nogle kommuner har sat skatten op, mens andre kommuner har sat skatten ned.

	A	B	C	D
2		2007	2011	Forskel
3	Mindste	22.32	22.8	0.48
4	Nedre	24.25	24.8	0.55
5	Median	24.8	25.32	0.52
6	Øvre	25.33	25.71	0.38
7	Største	26.7	27.8	1.1

Det ses af boksplottene at 75% af kommunerne i 2007 havde en personbeskatningsprocent på 25,33 eller derunder, mens kun 50% af kommunerne i 2011 havde en personbeskatningsprocent på 25.32 eller derunder.

Måske bør man også bemærke maksimumsværdien 27,8 i år 2011. Der er altså kommuner, der i 2011 opkræver en meget høj personskat, hvilket ses ved, at forskellen mellem størstværdierne (1,1) er steget mere end forskellen for kvartilsættene.

Opgave 8 Vektorer i planen

a)

Linjens ligning ønskes bestemt. Først bestemmes retningsvektoren $\begin{bmatrix} 5-1 \\ 3-1 \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} 4 \\ 2 \end{bmatrix}$.

Forkortes med 2 fås retningsvektoren for linjen l altså: $\text{ret_vek_l} = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix}$

Normalvektoren findes ved tværvektoren: $\text{normal_vek_l} = \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix}$

Dvs. linjens ligning: $-(x-1)+2\cdot(y-1)=0 \rightarrow -x+2\cdot y-1=0$

b)

En parabel er defineret ved $f_2(x) = x^2 - 8 \cdot x + 13.5 \rightarrow \text{true}$

Toppunktet bestemmes: $\frac{d}{dx}(f_2(x)) \rightarrow 2 \cdot x - 8$. $\text{solve}(2 \cdot x - 8 = 0, x) \rightarrow x = 4$. $f_2(4) \rightarrow -2.5$

Dvs. Toppunktet er (4; -2,5)

Forskriften for linjen fra før omskrives: $\text{solve}(-x+2\cdot y-1=0, y) \rightarrow y = \frac{x+1}{2}$. Graferne tegnes.

Afstand fra linjen til parablens toppunkt T: $\text{dist}(T, l) = \frac{|-1 \cdot 4 + 2 \cdot -2.5 - 1|}{\text{norm}\left(\begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix}\right)} \rightarrow 4.47214$

c)

Projektionen af toppunktet på l ønskes bestemt.

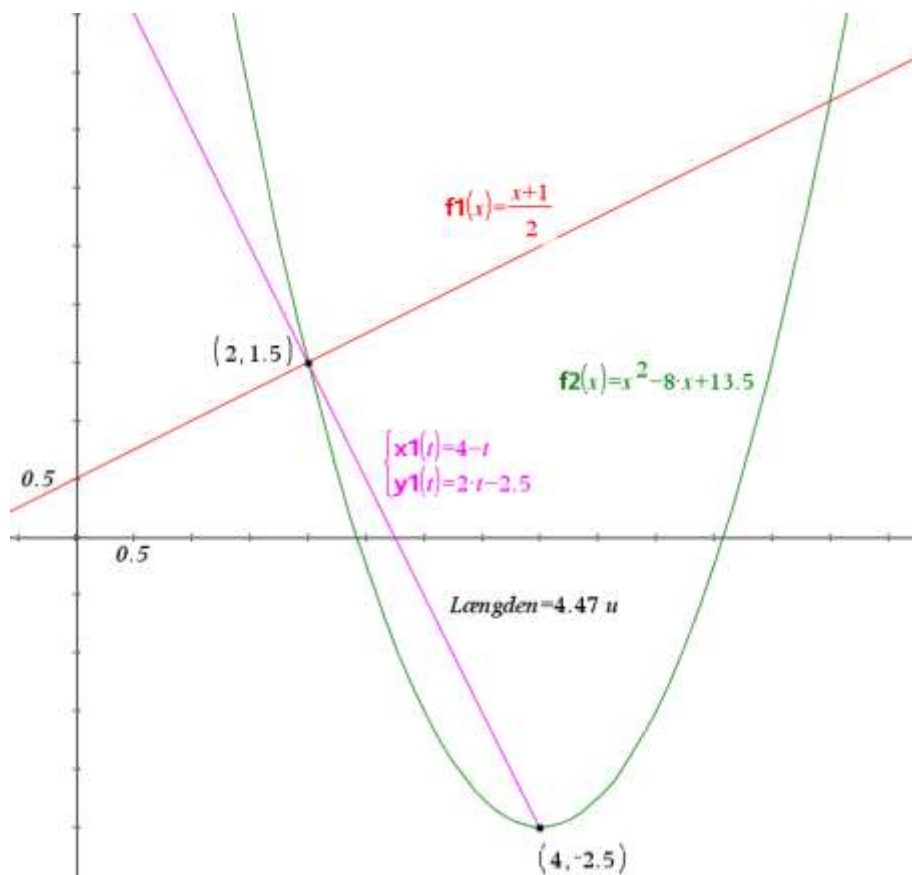
Opgaven opfattes som skæring mellem to linjer. Først bestemmes parameterfremstillingen for linjen fra Toppunktet vinkelret på linjen l, som jeg vælger at kalde linje m:

Retningsvektoren for m er lig normalvektoren for l, dvs. $\text{ret_vek_m} = \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix}$

Nu kan m's parameterfremstilling opskrives: $\begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 \\ -2.5 \end{bmatrix} + t \cdot \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} x = 4 - t \\ y = 2 \cdot t - 2.5 \end{bmatrix}$

Skæringspunktet bestemmes: solve($x=4-t$ and $y=2-t-2.5$ and $-x+2\cdot y-1=0, x, y, t$) $\rightarrow x=2$. and $t=2$. and $y=1.5$

Heraf fås, at projektionen af toppunktet på l er: (2;1,5)

Opgave 9 Trigonometri

a)

Cosinusrelationerne benyttes til at bestemme vinkel ACB:

$$\cos^{-1}\left(\frac{(12.8)^2 + 28^2 - (22.4)^2}{2 \cdot 12.8 \cdot 28}\right) \rightarrow 51.5141$$

Arealet af trekant ABC ønskes beregnet.

Først bestemmes højden fra B på siden AC, altså siden BD:

$$BD = 12.8 \cdot \sin(51.5141) \rightarrow 10.0193$$

$$A = 0.5 \cdot h \cdot g \text{ dvs. } a = 0.5 \cdot 10.0193 \cdot 28 \rightarrow a = 140.27$$

Trekantens areal er altså 140,3

b)

Linjestykket DE ønskes bestemt.

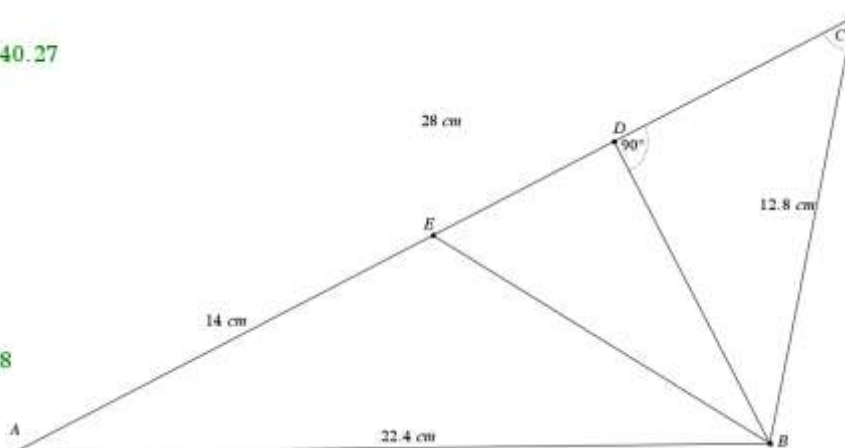
Linjestykket EC = 14

Linjestykket DC kan nemt bestemmes:

$$DC = 12.8 \cdot \cos(51.5141) \rightarrow 7.96572$$

$$\text{Dvs. } ED = EC - DC = 14 - 7.96572 \rightarrow 6.03428$$

Dvs. længden DE = 6,03

Opgave 10 Potensfunktion

a)

Potens regression

$$a = \text{stat.b} \approx 0.739526$$

$$b = \text{stat.a} \approx 1153.81$$

$$f_1(x) \approx 1153.81 \cdot x^{0.739526}$$

b)

$$f_1(70) \approx 26707.4$$

Dvs. for et forsøgsdyr på 70 kg renses blodplasmaet for medicin med en hastighed på 26707 mL/h

Massen for et forsøgsdyr, hvor blodplasmaet renses med en hastighed på 5000 mL/h bestemmes:

$$\text{solve}\{5000=f_1(x),x\} \approx x=7.26341$$

Disse forsøgsdyr vejer altså ca. 7,3 kg

c)

Her menes den procentvise ændring da det er en potensfunktion.

Når massen øges med 20% er fremskrivningsfaktoren $F_m = 1.20$.

Fremskrivningsfaktoren for F_v beregnes ved denne sammenhæng:

$$F_v = F_m^a = (1.2)^{\text{stat.b}} \approx 1.14434$$

Heraf fås altså at den procentvise ændring i v er 14,4 %, når massen stiger med 20%.

	A m	B v	C	D
◆				=PowerRe
1	0.025	72.85	Titel	Potensre...
2	0.314	529.4	RegEqn	a*x^b
3	3.5	2751	a	1153.81
4	11.4	7079.4	b	0.739526
5			r ²	0.999114
6			r	0.999557
7			Resid	{-2.5497...
8			ResidTra...	{-0.0344...

Opgave 11 Vektorer i rummet

a)

En ligning for planen α indeholdende sidefladen ABCD ønskes bestemt.

Normalvektoren bestemmes som krydsproduktet mellem de to vektorer

$$\text{Vektor AB} = \text{vek_ab} = \begin{bmatrix} 8-11 \\ 26-1 \\ 12-3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -3 \\ 27 \\ 9 \end{bmatrix}$$

$$\text{og vektor AD} = \text{vek_ad} = \begin{bmatrix} 12-11 \\ 0-1 \\ 0-3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ -3 \end{bmatrix}$$

$$\text{crossP}(\text{vek_ab}, \text{vek_ad}) = \begin{bmatrix} -90 \\ 0 \\ -30 \end{bmatrix} \text{ forkortes med 30 fås } \text{normal_vek_}\alpha = \begin{bmatrix} -3 \\ 0 \\ -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -3 \\ 0 \\ -1 \end{bmatrix}$$

$$\text{Planen } \alpha \text{'s ligning } -3 \cdot (x-11) + 0 \cdot (z-3) = 0 \Rightarrow -3 \cdot x - z + 36 = 0$$

b)

Planen β indeholder endefladen BCEF og er bestemt ved ligningen $3y - z = 66$

$$\text{dvs. } \beta \text{'s normalvektor er } \text{normal_vek_}\beta = \begin{bmatrix} 0 \\ 3 \\ -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 3 \\ -1 \end{bmatrix}$$

Vinklen mellem α og β bestemmes.

$$\cos\left(\frac{\text{dotP}(\text{normal_vek_}\alpha, \text{normal_vek_}\beta)}{\text{norm}(\text{normal_vek_}\alpha) \cdot \text{norm}(\text{normal_vek_}\beta)}\right) \approx 84.2608$$

c)

Arealet af fladen ABCD ønskes bestemt.

Formlen for arealet af et parallelogram benyttes, idet arealet opdeles i to trekanter.

$$A = \frac{1}{2} \cdot |\text{vek}_{AD} \times \text{vek}_{AB}| + \frac{1}{2} \cdot |\text{vek}_{CD} \times \text{vek}_{CB}|$$

$$\text{vek}_{cd} = \begin{bmatrix} 12-12 \\ 0-22 \\ 0-0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ -22 \\ 0 \end{bmatrix} \quad \text{og} \quad \text{vek}_{cb} = \begin{bmatrix} 8-12 \\ 26-22 \\ 12-0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -4 \\ 4 \\ 12 \end{bmatrix}$$

$$A = 0.5 \cdot \text{norm}(\text{crossP}(\text{vek}_{ad}, \text{vek}_{ab})) + 0.5 \cdot \text{norm}(\text{crossP}(\text{vek}_{cd}, \text{vek}_{cb})) \rightarrow 186.574$$

Dvs. Arealet af sidefladen ABCD er ca. 187

Opgave 12 Differentialligninger

a)

$$\text{deSolve}\left(\mathbf{s}' = 1.5 - \frac{2}{100+t} \cdot \mathbf{s} \text{ and } \mathbf{s}(0) = 30, t, \mathbf{s}\right) \rightarrow \mathbf{s} = \frac{0.5 \cdot (t^3 + 300 \cdot t^2 + 30000 \cdot t + 600000)}{(t+100)^2}$$

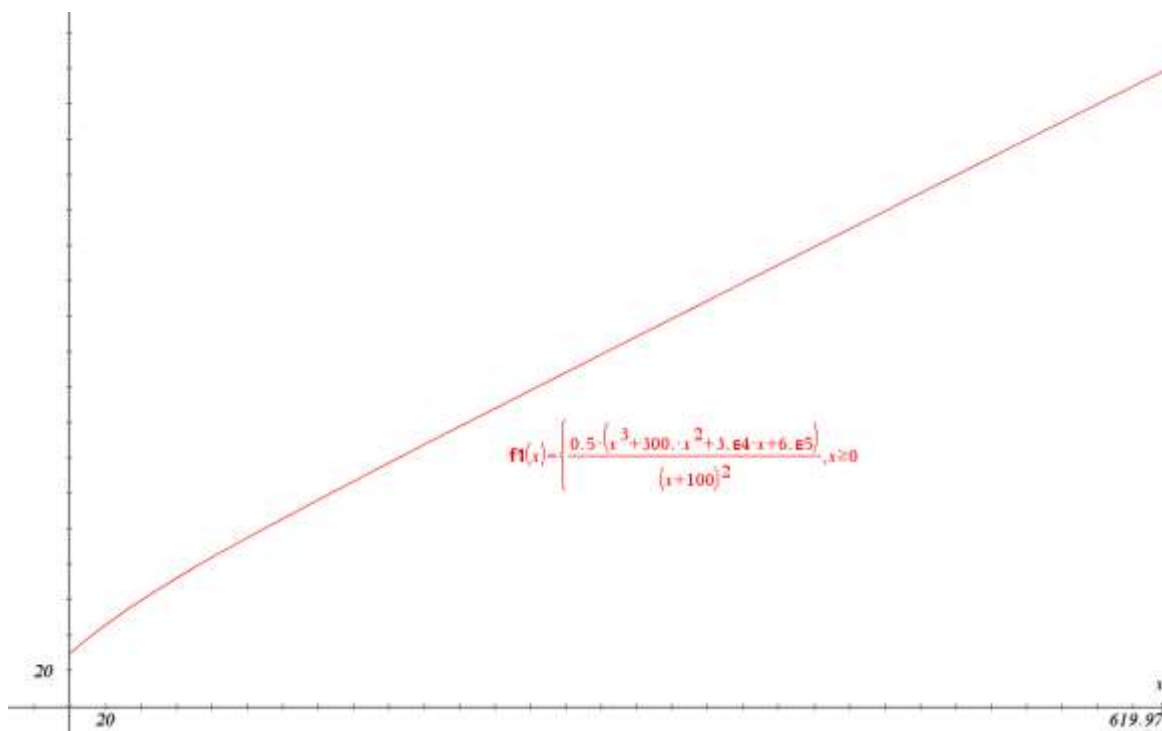
$$\mathbf{s}(t) := \frac{0.5 \cdot (t^3 + 300 \cdot t^2 + 30000 \cdot t + 600000)}{(t+100)^2} \rightarrow \text{Udført}$$

b)

$$\text{solve}(\mathbf{s}(t) = 60, t) \rightarrow t = 40.3163$$

Heraf fås, at efter godt 40 minutter, så er der 60 kg salt i karret.

P.S Uheldigt at koncentrationen faktisk vokser mod uendelig, men det har ingen betydning for denne besvarelse :-)

Opgave 13 Omdrejningslegeme

a)

En funktion er givet ved

$$f(x) := 6.5 \cdot \sin(0.0849 \cdot x) + 6 \quad \text{Udført}$$

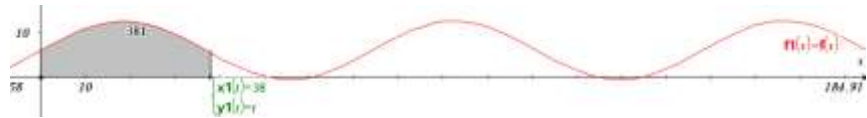
Pas på, her er en opgave hvor man har med en sinusfunktion at gøre, derfor er det vigtigt at regne i Radian.

Linjen med ligningen $x=38$ tegnes idet linjen har parameterfremstillingen

$$\begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 38 \\ 0 \end{bmatrix} + t \cdot \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} \rightarrow \begin{cases} x=38 \\ y=t \end{cases}$$

Arealet af M:

$$\int_0^{38} f(x) \, dx \rightarrow 380.847$$

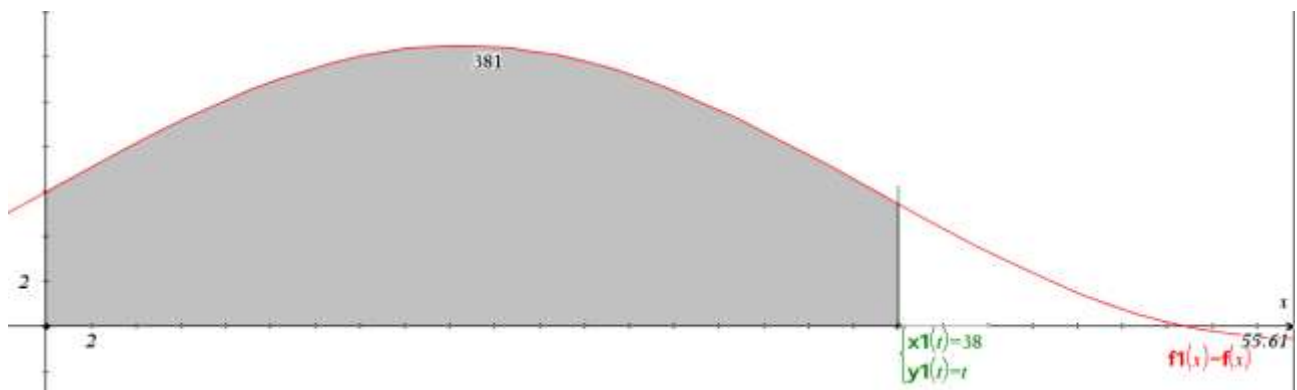

b)

Overfladearealet

$$O = 2 \cdot \pi \cdot \int_0^{38} \left(f(x) \cdot \sqrt{1 + \left(\frac{d}{dx}(f(x)) \right)^2} \right) dx \rightarrow 2545.64$$

Altså er lampens overfladeareal ca. 2546 cm^2

Opgave 14 Optimering

a) Beholderens volumen udtrykt ved r og h :

$$V = 2r \cdot 2r \cdot h + 0,5 \cdot \frac{4\pi}{3} \cdot r^3 = \frac{2}{3} \cdot \pi \cdot r^3 + 4 \cdot h \cdot r^2$$

b) h udtrykt ved r idet volumen er 5:

$$\text{solve}\left(\frac{2}{3} \cdot \pi \cdot r^3 + 4 \cdot h \cdot r^2 = 5, h\right) \rightarrow h = \frac{-(2 \cdot \pi \cdot r^3 - 15)}{12 \cdot r^2}$$

Overfladen af beholderen:

Først beregnes overfladen af kassen idet cirklen for oven trækkes fra:

$$4 \cdot 2 \cdot r \cdot h + 2 \cdot 2 \cdot r \cdot 2 \cdot r - \pi \cdot r \cdot r \rightarrow (8 - \pi) \cdot r^2 + 8 \cdot h \cdot r$$

Derefter overfladen af halvkuglen: $0.5 \cdot 4 \cdot \pi \cdot r^2 \rightarrow 2 \cdot \pi \cdot r^2$

Disse to arealer adderes og udtrykket for h indsættes:

$$\begin{aligned} (8 - \pi) \cdot r^2 + 8 \cdot h \cdot r + 2 \cdot \pi \cdot r^2 &= (8 - \pi) \cdot r^2 + 8 \cdot \frac{-(2 \cdot \pi \cdot r^3 - 15)}{12 \cdot r^2} \cdot r + 2 \cdot \pi \cdot r^2 \rightarrow \frac{-(\pi - 24) \cdot r^3 - 30}{3 \cdot r} \\ &= \frac{-\pi \cdot r^2}{3} + 8 \cdot r^2 + \frac{10}{r} = \left(\frac{10}{r} + \left(8 - \frac{\pi}{3}\right) r^2\right) \end{aligned}$$

Noget nemmere i wordmat med komandoen ALT O:

$$(8 - \pi) \cdot r^2 + 8 \cdot \frac{-(2 \cdot \pi \cdot r^3 - 15)}{12 \cdot r^2} \cdot r + 2 \cdot \pi \cdot r^2$$

Udtrykket omskrives vha. CAS-værktøjet WordMat ved brug af metoderne: Automatisk reduktion,

$$-\pi \cdot \frac{r^2}{3} + 8 \cdot r^2 + \frac{10}{r}$$

c) r bestemmes, så overfladearealet bliver mindst muligt idet $0 < r < 50$:

$$o(r) := \frac{10}{r} + \left(8 - \frac{\pi}{3}\right) \cdot r^2 \rightarrow \text{Udført}$$

$$\frac{d}{dr}(o(r)) \rightarrow \frac{-2 \cdot (\pi - 24) \cdot r}{3} - \frac{10}{r^2}$$

$$\text{Ekstrema bestemmes: solve}\left(\frac{-2 \cdot (\pi - 24) \cdot r}{3} - \frac{10}{r^2} = 0, r\right) \rightarrow r = 0.895922$$

Af grafen ses, at der er tale om et minimum.

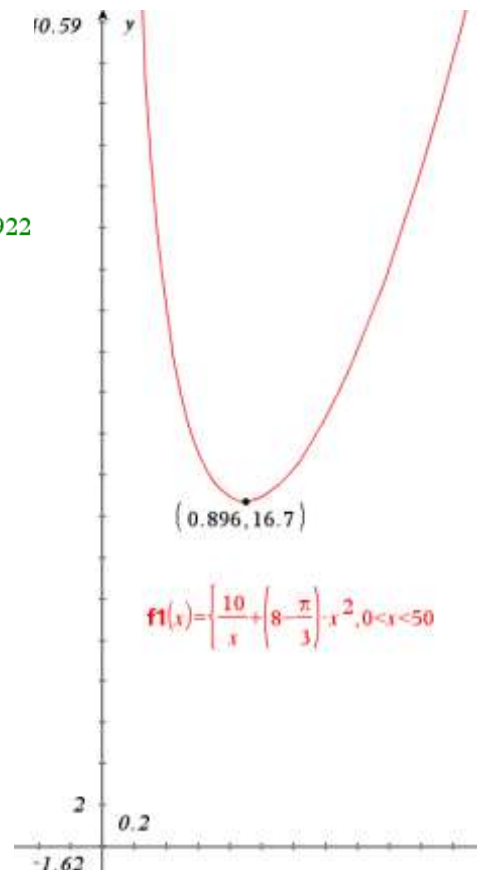
Når $r = 0,896$ bliver overfladearealet mindst muligt.

P.S Der er en fejl i opgaven.

Højden i beholderen bør naturligvis være > 0 dvs.

$$\text{solve}\left(\frac{-(2 \cdot \pi \cdot r^3 - 15)}{12 \cdot r^2} > 0, r\right) \rightarrow r \neq 0. \text{ and } r < 1.3365$$

og definitionsmængden for r er derfor $0 < r < 1,337$, hvilket altså slet ikke passer sammen med opgavens definitionsmængde $0 < r < 50$.

Skriv endelig til FriViden@gmail.com hvis der er fejl i løsningerne.